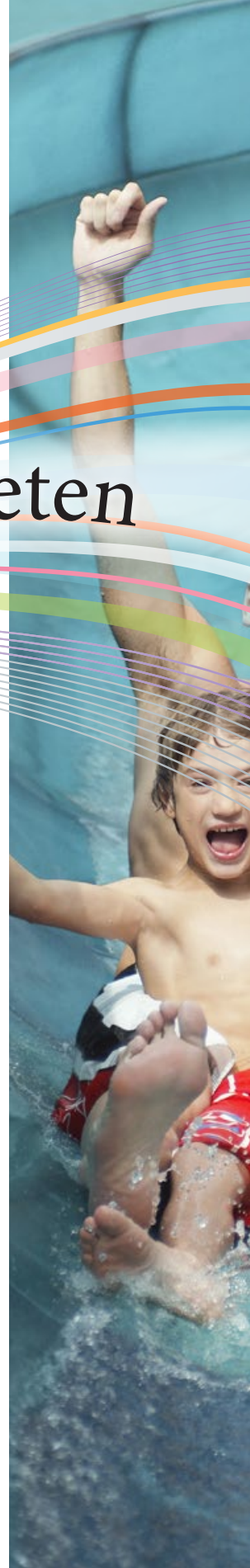
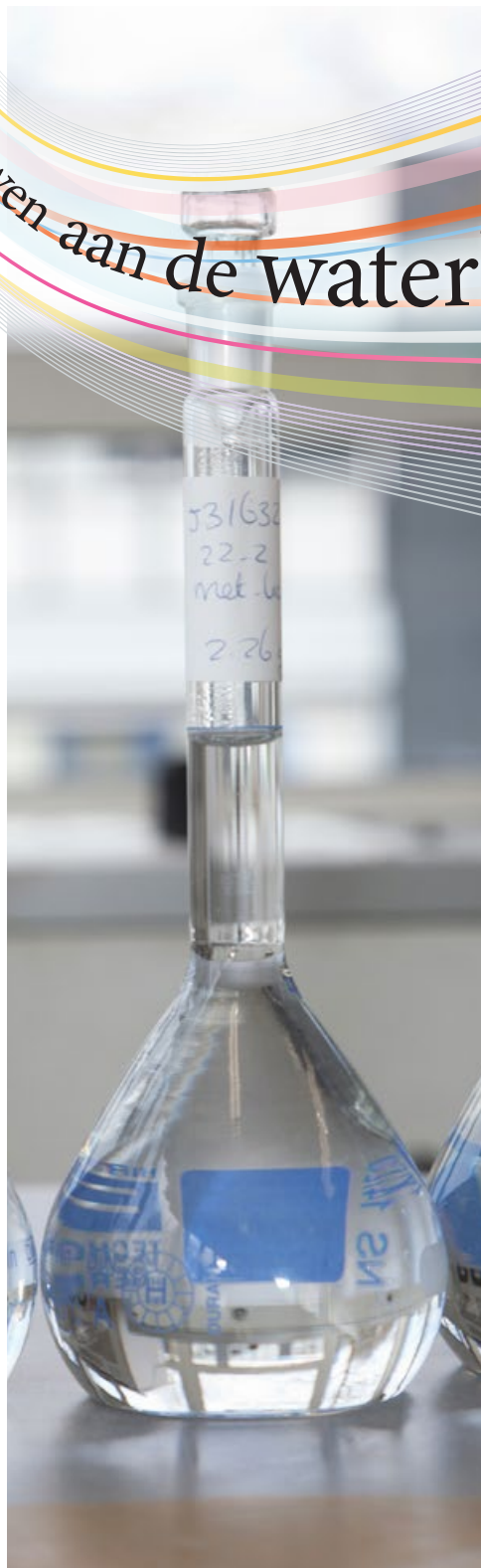

Samen bouwen aan de waterketen

WATERKRACHT

2015

Samen bouwen aan de waterketen

Koepels nemen hun verantwoordelijkheid

‘We willen sámen over

De samenwerking in de waterketen staat in het hele land stevig in de steigers. Hoe krijg je zo’n heterogene groep organisaties – 393 gemeenten, 23 waterschappen en 10 drinkwaterbedrijven – in beweging, zonder kapitein aan het stuurwiel? De projectleiders van de drie betrokken koepels – VNG, Unie van Waterschappen en Vewin – geven hun visie op de succesfactoren en kijken vooruit.

De Nederlandse waterketenpartners zijn – in sommige gevallen al meer dan 100 jaar – onlosmakelijk aan elkaar verbonden, via hun infrastructuur. De meeste waterleidingen eindigen in een kraan, waaronder zich een afvoerputje bevindt. Vrijwel elke rioolbuis van stedelijk afvalwater komt uiteindelijk via een rioolgemaal in een afvalwaterzuivering terecht. Ondergronds zitten gemeenten, waterschappen en drinkwaterbedrijven allang aan elkaar vast. Geen wonder dat de samenwerking die de partijen in het BAW met elkaar hebben afgesproken, ook aan de basis is begonnen.

Bottom-up

Hein van Stokkom, projectleider BAW-Waterketen bij de Unie van Waterschappen, ziet het als één van de succesfactoren: ‘Niet van bovenaf opleggen, geen structuuraanpassingen; gewoon vanaf de werkvloer laten groeien, in de operatio-

nele samenwerking. En door vervolgens bij elkaar ‘in de keuken’ te kijken, hebben we optimaal gebruikgemaakt van bestaande kennis.’ Gert Dekker, die dezelfde rol vervult bij VNG, beaamt dat: ‘Veel professionals omarmden doelen zoals kwaliteitsverbetering en vermindering van kwetsbaarheid: dat raakt immers direct aan hun werk.’ Hendrik Jan Ijsinga (Vewin): ‘De motivatie om de kwaliteit van de dienstverlening te verbeteren, ten gunste van burgers en bedrijven, is heel groot bij waterprofessionals. Het gaat bij het BAW niet alleen om geld; op het moment dat men dát begon te beseffen, nam de wil om samen te werken snel toe. Wat dat betreft kun je misschien wel over een ‘vierde K’ spreken: de klant.’

Vertrouwd

Van Stokkom: ‘Ook het feit dat het meteen ambtelijk en bestuurlijk is opgepakt en landelijk is uitgerold, hielp enorm.

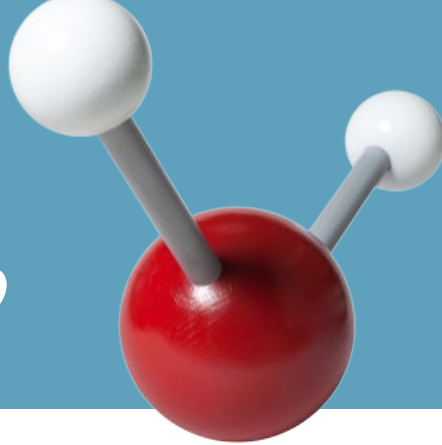

Hein van Stokkom (UvW), Hendrik Jan Ijsinga (Vewin) en Gert Dekker (VNG) in een rioolgemaal van het Hoogheemraadschap van Delfland.

Maar waar het uiteindelijk om gaat, is de inzet van betrokken mensen, op elk niveau. En natuurlijk: vertrouwd raken met elkaar.’ Dekker: ‘Je kunt het als een weegschaal zien. Aan de ene kant is er een – onmisbaar – landelijk kader, zoals de benchmark, wetgeving, Visitatiecommissie en kenniscoaches. Aan de andere kant moet er bij de regio’s ruimte zijn voor zelforganisatie en maatwerk. Dat proberen we in balans te brengen en te houden.’ ‘Daarbij blijft het essentieel dat je vanuit die koepels met elkaar in gesprek blijft, elkaar steeds beter kent en aanvoelt’, aldus Ijsinga. ‘Het is goed dat de koepels wat dat betreft ook hun verantwoordelijkheid hebben genomen. Vanuit wederzijds begrip kom je nu eenmaal verder.’

Moet de aandacht nu uitgaan naar de achterblijvende regio's of is het peloton veel belangrijker om de vaart erin te houden?
Dekker: ‘Ik denk dat het meest effectief

de finish'

'Structuur volgt inhoud'

is om te focussen op het peloton en dat je de koplopers moet koesteren en inzetten om de anderen te inspireren.'

Van Stokkom: 'Volgens mij moet je de achterblijvers wel ondersteunen om aan te haken bij de rest. Dat kan ook, want er is sturingsinformatie genoeg voorhanden bij de andere regio's om snel resultaten te behalen.'

Ijsinga: 'Om in de wielren-analogie te blijven: je wilt uiteindelijk sámen over de finishlijn. Dus help elkaar en kijk naar 'best practices'. Maar misschien dat er ook in de toekomst een stok achter de deur nodig is, om iedereen scherp te houden...'

Wat is voor u het meest verrassende resultaat tot nu toe?

Dekker: 'In deze kapitaalsintensieve sector kun je grote bedragen besparen door goed naar je infrastructuur te kijken.

Daarom ben ik blij dat nu veel meer aandacht wordt geschonken aan meten en monitoren. Meer inzicht in het systeem en de raakvlakken met ruimtelijke inrichting en het watersysteem leidt uiteindelijk vaak tot heroverwegingen van investeringsbeslissingen.' 'Dat klopt', aldus Ijsinga. 'Als je bijvoorbeeld de assetmanagement-planning van je andere ketenpartners kent, kun je zelf ook veel efficiënter plannen en investeren.'

Van Stokkom: 'Concreet: ik ben secretaris-directeur van Waterschap Brabantse Delta en in onze begroting stond 50 miljoen euro voor investeringen in zuiverings- en transportsystemen. Door de samenwerking is dat verlaagd tot zo'n 20 miljoen euro, terwijl de kwetsbaarheid van het systeem is verminderd. Dan heb je het dus écht ergens over!' Dekker vult aan: 'Andere geslaagde voorbeelden van zulke horizontale samenwerking zijn Kallisto van Waterschap De Dom-

mel, het metroboekje van de gemeente Haarlemmermeer en de wijkgerichte vernieuwing van Brabant Water.'

Van Stokkom: 'Daar gaat het zelfs nog verder dan puur de waterketen. Bij de drinkwaterbedrijven zie je dat er rondom graafwerkzaamheden contacten ontstaan met andere netbeheerders, zoals elektriciteits- en gasbedrijven. Dat is een positieve ontwikkeling, die we van harte toejuichen. Ook het gezamenlijke optreden in het schaliegasdossier in Brabant is een goed voorbeeld van de nauwere samenwerking.'

Ijsinga: 'Misschien wel één van de meest verrassende resultaten is dat de waterketenpartners hebben ontdekt hoeveel raakvlakken ze eigenlijk hebben. Vanuit die gemeenschappelijkheid bouwen we nu samen verder aan betere kwaliteit, minder kwetsbaarheid en lagere kosten voor de burger.'